

Acord de 9 de juliol de 2009 pel qual s'aprova la creació de l'observatori de l'ocupació

1. ANTECEDENTS

Un dels elements que defineixen l'actual marc de planificació estratègica de la Universitat és la creixent tendència a exigir elements de rendició de comptes. Així, es demana a la universitat que demostrï que el seu compte de resultats és positiu i que mereix seguir disposant de la confiança i el finançament de la societat. Dels diversos *outputs* que es produeixen a la nostra institució, és potser a través dels processos d'èxit laboral dels nostres graduats que es visualitzen amb més nitidesa els resultats de la nostra acció. Malauradament, aquest procés d'inserció laboral (professional) ha esdevingut força complex en els darrers anys, responent a l'accelerada transformació que pateixen els llocs de treball que ocupen els treballadors qualificats (tant des d'una perspectiva de continguts com de les pràctiques d'organització del treball).

La dificultat per fer front a aquest repte s'incrementa quan tenim en compte les tradicionals tensions associades a la tasca de preparar estudiants per "ser treballadors". Per un cantó, l'activitat formativa difereix de l'activitat laboral perquè el que es pot fer i com es pot fer no coincideixen en un i altre espai. En segon lloc, sempre hi ha el perill latent de substituir la polivalència de la formació inicial a favor d'una major especialització o substituir una formació que potenciï un aprenentatge continuat per una formació *ajustada a perfils professionals específics*. D'altra banda, les empreses divergeixen en les polítiques de contractació. Mentre que algunes opten per estratègies a curt termini en què es requereixen qualificacions específiques i els costos de formació són mínims, d'altres opten per estratègies a més llarg termini i per graduats amb una bona formació genèrica que els permetrà especialitzar-se en un termini raonable als seus nous llocs de treball. Finalment, cal tenir present que existeixen diferències entre els diferents estudis pel que fa al grau d'orientació al mercat laboral.

Quina resposta han donat les universitats catalanes? Més enllà de les modificacions curriculars i la creació de nous estudis, la resposta general ha estat mirar d'incidir sobre el procés de transició al mercat de treball. Així, AQU Catalunya té diversos estudis i informes on es documenta que totes les universitats catalanes organitzen activitats diverses per afavorir la inserció laboral, si bé divergeixen pel que fa al grau en què aquestes activitats estan planificades i en la forma en què estan organitzades. Alguns serveis estan força estesos:

- 1) Formació en cerca de feina: cursos de formació (presencials o virtuals) dirigits a estudiants per afavorir la inserció laboral: elaboració de currículum, realització d'entrevistes de selecció, etc.
- 2) Orientació professional individualitzada.
- 3) Espai físic i virtual de recursos, tant per a la cerca de feina com per al desenvolupament del pla de carrera (beques, cursos, activitats extracurriculars, etc.).
- 4) El servei de la Borsa de Treball, que gestiona sol·licituds d'empreses i institucions en forma d'ofertes de treball als estudiants, així com la tramesa a empreses i institucions de les dades de contacte dels futurs titulats.
- 5) La gestió de pràctiques externes d'empreses i institucions que demanen acollir estudiants de les universitats en pràctiques. La gestió de programes de pràctiques a l'estranger mitjançant programes europeus d'intercanvi d'alumnes.
- 6) Els serveis d'orientació professional, que consisteixen en una orientació laboral personalitzada dels alumnes que ho requereixen.
- 7) Participació en fires, reunions i esdeveniments de foment de l'ocupació en diferents àmbits territorials.

Tanmateix, l'AQU destaca que hi ha tres accions que tenen una gran importància estratègica i que algunes universitats no tenen plenament desenvolupades (o simplement no les tenen): accions per facilitar la inserció laboral per a col·lectius específics, com ara estudiants de doctorat; el foment de la creació d'empreses a través del suport a idees emprenedores (concursos d'idees de negoci, Federació Catalana de Júnior Empreses, etc.), i la creació d'un observatori del mercat de treball per al seguiment de la inserció laboral dels graduats i per detectar les exigències del mercat laboral segons les necessitats de les empreses. En aquest sentit, la majoria d'universitats de la Xarxa Vives tenen observatoris de mercat de treball (ocupacionals). En conseqüència, sembla important plantejar-se construir una plataforma en la línia d'aquests observatoris ja existents.

2. OBJECTIUS

L'Observatori de l'Ocupació de la URV és una eina que es configura com un observatori permanent per a l'estudi de les trajectòries i situació laborals dels nostres titulats i titulades, amb la finalitat de disposar d'una informació actualitzada, fiable i útil per a la presa de decisions internes estratègiques de la URV i per informar les decisions dels estudiants abans, durant i després del seu pas per la nostra universitat.

Més detalladament, els objectius són:

- a) Actuar com a òrgan permanent de recollida i anàlisi de la informació rellevant en matèria d'inserció laboral.
- b) Actuar com a òrgan permanent de recollida i anàlisi de la informació rellevant en matèria de necessitats formatives de les empreses.
- c) Fomentar en tota la comunitat la reflexió al voltant dels temes d'inserció laboral, tant respecte a l'organització i desenvolupament de les tasques docents com respecte a l'activitat investigadora.
- d) Promoure estudis al voltant dels processos d'inserció dels estudiants de la URV i de les necessitats de les empreses del nostre entorn.
- e) Establir relacions amb les institucions educatives de secundària i amb les institucions i empreses relacionades amb els processos d'inserció laboral.
- f) Promoure i afavorir la formació i recerca específiques en estudis sobre la transició de la universitat al mercat de treball.
- g) Actuar com un centre de recursos en matèria d'assessorament i/o estudis en matèria d'ocupació; aquest centre estaria al servei tant de la comunitat universitària com de la societat.

3. FUNCIONS

Cal esmentar les següents:

- a) Recollir i analitzar la informació rellevant en matèria d'inserció laboral, fent un seguiment al llarg del temps de la situació dels graduats i postgraduats de la URV. Això voldria dir desenvolupar un sistema d'indicadors d'inserció, elaborat incloent i/o adaptant els indicadors creats amb aquest fi per d'altres organismes i institucions.
- b) Proposar i realitzar periòdicament informes o estudis tècnics de diagnòstic de la situació de la URV en relació amb els indicadors esmentats en el punt anterior.
- c) Formular recomanacions i propostes d'acció que tendeixin a millorar els indicadors i impulsar la posada en marxa d'aquestes accions.
- d) Fer seguiment de l'aplicació de les accions proposades, avaluar-ne l'impacte i difondre els resultats obtinguts.
- e) Participar en projectes i mantenir contactes amb altres observatoris tant de l'àmbit català, com de l'estatal i l'internacional.
- f) Contribuir a assegurar la qualitat docent dels ensenyaments impartits a la URV per tal d'establir la gestió de l'orientació professional dels estudiants que es fa des dels òrgans responsables dels ensenyaments.

4. COMPOSICIÓ

- Director/a: funció de dinamització de l'Observatori i responsable d'elaborar i/o supervisar els estudis i informes i elaborar la bateria d'indicadors.
- Tècnic/a de recerca: funció d'elaborar estudis i informes i mantenir la bateria d'indicadors.

Per desenvolupar treballs o informes puntuals es poden formar grups externs de treball amb experts acadèmics i/o professionals. Addicionalment, es pot considerar la creació d'un consell assessor format per persones de reconeguda trajectòria investigadora i prestigi professional.

5. FINANÇAMENT

L'Observatori hauria de captar recursos per poder fer certes accions que comportin despeses addicionals a partir de les convocatòries de recerca competitives o bé a partir del patrocini d'institucions o empreses.